

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
membrii 3 fr.
Pentru strainatate
10 franci cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonéza la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, séu prin posta
séu prin domnii co-
lectori.

Nr. 19.

Brasiovu 1. Ottobre 1870.

Anulu III.

**Protocolulu adunarei generali a asociat. trans. pentru
cultur'a si literatur'a poporului romanu,**
tinue in opidulu Naseudu la 8—10. Augustu 1870
sub presiedinti'a dlui Lad. Bas. Popu.

Siedinti'a I., tienuta la 8. Aug. 1870.

I. Dupa celebrarea s. liturgie, la care s'a invo-
catu binecuventarea cerésca asupra lucrarilor acestei
adunari generali, conformu programului statoritu de
comitetulu asociatiunei, membrii din locu si cei con-
cursi din diferite parti intru unu numeru respectabile,
dinpreuna cu o prea frumoasa cununa de dame si de
spectatori din toate clasele poporului, se adunara la
9 óre inainte de mediadi in localitatea pregatita a-
nume si ajustata cu elegancia pentru serbarea adu-
narei. Bucuria stralucia dupa toate faciele, vestindu,
cátu e de dulce fratiloru de unu sange, a se poté
intruni inca odata in anu, si fara considerare la par-
titele diferite, caroru apartienu póte in viéti'a publica,
a lucra „viribus unitis“ la cladirea maretului edificiu
alu culturei si literaturai natiunali, bucuria generale
luá aripe noue din considerarea locului, in a carui
capitale se tiene acést'a adunare, ai carui locuitori
si-au scrisu de multu numele in anelele natiunei prin
eroismulu loru doveditu de atâtea óre in apararea pa-
triei, recunoscutu adese si remuneratu in modu ser-
batorescu si dupa inaltimea tronului imperatescu; éra
prin sierfele loru aduse pe altariulu culturei poporu-
lui romanu, a binemeritatu de natiune.

Dupa salutarile si fericitarile imprumutate de re-
intelnire, la propunerea dlui Elia Macelariu s'a alesu
o deputatiune de 12 membri sub conducerea dlui vi-
cariu Mich. Pavelu pentru invitarea dlui presiedinte
la adunare, care intrandu concomitatu de membrii
deputatiunei intre sunete de trescuri si intre cele mai
viue aclamatiuni de bucuria si de reverentia ale adu-
narei, 'si cuprinde scaunulu presidiale, si deschide
siedinti'a cu una cuventare frumoasa, petrecuta de adu-
nare cu cele mai entusiastice aplause, care cuventare
se alatura la protocolu sub lit. A.

II. Luandu dupa acést'a cuventulu dn. capitanu
supremu alu districtulu Alecs. Bohatielu, in cuvente
alese dá spresiune bucuriei si insuffetirei, de care
este petrunsa intieleginti'a si poporulu intregu alu
acestui districtu, avendu fericirea rara si dorita cu
sete de atatia ani, de a poté salutá asociatiunea tran-
silvana la a X. adunare gener. a sa in midiuloculu
loru; bineventà din ánima pre membrii adunati, si

intre aplausele generali si repetite ale totororu de-
pune in manile dlui casariu alu asociatiunei sum'a de
5500 fr. cá tacsu dela 44 comune si cátiva privati
ai districtulu, cari indemnati de zelulu nobile, cu
care au imbratisiatu totudeaun'a causele natiunali,
spre a conlucrá si din partea loru dupa poteri la
inaintarea maretului scopu alu asociatiunei, cu tacsu
de câte 200 fr. v. a. dorescu a intrá in numerulu
membriloru ordinari ai asociatiunei, prin care fapta
demna de lauda si de recunoscintia, perenara totu-
odata cu monumentu neperitoriu memori'a acestei adu-
nari gen. serbate in midiuloculu loru. Acést'a cuven-
tare se alatura la protoc. sub lit. B.

III. Ivindu-se lips'a a trei notari ad hoc pentru
ducerea protocóleloru si inregistrarea acteloru acestei
adunari gen. la propunerea presidiului, se aclama de
atari dd. Iustinu Popfiu, dr. Ioanu Lazaru si Macsimu
Popu, cari si-ocupa numai decátu loculu destinat.

IV. Inainte de a trece la ordinea dílei, dn. pre-
siedinte cere indulginti'a adunarei, de a poté sacrificá
câteva minute suvenirai fericitului Emanuilu Gozdu,
fostulu septemviru, ablegatu dietale, si membru fun-
datoriu alu acestei asociatiuni, pre care mórtea cruda
'lu rapi dintre cei vii, si care prin testamentulu seu
a datu dovéda eclatante despre iubirea sa catra na-
tiune, testandu-si averea sa de peste trei sute de mii,
castigata cu sudori in decursulu atátoru ani, natiunei
resp. acelei parti din natiune, care este de confesiu-
nea gr. or. Adunarea misicata de dorere pentru acé-
st'a perdere, i oreza cu ánima jelósa: eterna se fia
suvenirai lui!

Dn. presiedinte mai revocà inca in memori'a a-
dunarei si una a dou'a perdere, causata in decursulu
anului trecutu prin mórtea fericitului Gav. Munténu,
fostulu directoriu alu gimnasiulu romanu gr. or. din
Brasiovu, care a lucratu tota viéti'a sa cu zelu neo-
bositu pentru inaintarea culturei si literaturai romane,
care este si scopulu acestei asociatiuni, petrecundu
ani indelungati intru instruirea si crescerea tenerimeii
romane, si ilustrandu-si numele cu mai multe pretiose
opere literarie. Adunarea sub impresiunea dorerosá
a acestei noue perderi, cu viersu emotiunatu de tri-
stetia, i oreza odichna eterna.

V. Dn. presiedinte pune la ordinea dílei alegerea
comissiuiloru prevediute in programu, si anume:

a) a unei comissiuini de 5 pentru censurarea so-
coteloru anului trecutu;

b) a unei comissiuini de 3 pentru conscrierea

membriloru noui si primirea tacselorü dela membrii vechi;

c) a unei comisiuni de 5 pentru preliminarea bugetului anului venitoriu;

d) a unei comisiuni de 7 pentru esaminarea motiunilor asternute de comitetulu asociatiunei, séu de unii dintre membrii.

La propunerea dlui presiedinte s'au alesu prin aclamatiune:

in comisiunea de sub a) dd. cap. St. Mihalasiu, dr. St. Popu, Georgie Popu din Basesci, Aug. Munténu si locut. Siandoru;

in comisiunea de sub b) dd. Ioanu Popu Mayer, Oct. Baritiu si Leonu Pavelea;

in comisiunea de sub c) dd. prepos. Macedonu Popu, vic. M. Pavelu, vic. Moisilu, dr. Nichita, Ionu Florianu si dr. Colceriu;

in comisiunea de sub d) dd. cons. aul. Bologa, Axente Severulu, presied. G. László, insp. Al. Buda, v. capit. Iosifu Popu din Chioru, insp. Mich. Bohatielu si Visarionu Romanu.

Tóte aceste comisiuni se insarcinéza de a raportá in siedinti'a urmatória.

Cu privire la comisiunea de sub b) dr. Nichita iea cuventulu, si considerandu, cá fói'a asociatiunei precumu s'a scrisu adese prin diurnalele nóstre, este fórté slabu partinita din partea publicului, propune, se se impoterésca comisiunea amintita, de a poté primi si prenumeratiuni la fói'a asociatiunei.

Care propunere se primesce cu acea sperare, cá membrii asociatiunei, cari nu suntu inca abonati la acésta fóia, voru profitá de ocasiunea, ce li se intende, de a promové si pe calea acésta scopulu asociatiunei.

VI. Conformu programului, dn. secret. II. I. V. Rusu cetesce raportulu seu despre activitatea comit. asociatiunei si rezultatele produse in anulu trecutü, adeca dela adunarea gen. trecuta pana la adunarea gener. presente. Care raportu se alatura la protocolu sub lit. c).

VII. Dn. casariu C. Stezariu aterne bilantiulu erogatiunilorü si perceptiunilorü asociatiunei pentru anulu trecutü. Se alatura la protoc. sub lit. d).

VIII. Trebüiá se urme-acumu in intielesulu programului, raportulu bibliotecariului despre starea bibliotecei asociatiunei; in locu-i inse vine dn. presiedinte a anuntiá adunarei cu parere de reu, cá dn. bibliotecariu Cristea acumu la a dou'a adunare gen. neci nu s'a infacisiatu, neci nu si-a trimisu raportulu, reproba in termini seriosi acésta desconsiderare ne-cualificabile a increderei, cu care l'a onoratu asociatiunea, si din acestu incidente, provóca adunarea, de a fi pe venitoriu cu mai mare atentiune la alegerea oficialilorü sei, si a onorá cu increderea sa barbati, cari se satisfaca cu promptetia sarcinei primite asupra lorü.

Adunarea iea acésta insciintiare spre cunoscintia cu cea mai viua reprobare.

IX. Inainte de a trece mai departe, dn. presiedinte iea cuventulu, si din impregiurarea, cá cu acé-st'a adunare gen. incéta activitatea oficialilorü alesi la adunarea gen. tienuta in Clusiu la 1867, considerandu, cá inaintarea asociatiunei depinde dela ducerea acurata a afacerilorü prin oficiolatulu si comitetulu ei, considerandu cá este dar de celu mai mare interesu, cá alegerea se fia bene nimerita, si se se aléga barbati cunoscuti nu numai dupa capacitatea, ci si dupa zelulu si devotiunea lorü catra causele natiunali, propune cá intrunindu-se dupa media-di membrii asociatiunei in conferintia privata, se se cointieléga de tempuriu in privinti'a persónelorü, carorü ar fi de a se incredintiá conducerea asociatiunei pe urmatorii trei ani, cá se se póta infatiosiá fiacare la siedinti'a de mane cu siedulele pregatite, si astfelu se se póta crutiá si prin acést'a tempulu necesariu pentru des-baterea altorü multe afaceri insemnate ale asociatiunei.

Se primesce.

Continuandu mái departe dn. presiedinte, din considerarea, cá déca portarea presidiului unei asociatiuni cá acést'a este onóre, precumu e intru ade-veru, se cuvine cá se se impartasiésca si altii in acést'a onóre; éra déca e si greutate, precumu si este intru adeveru, e dreptu se o pórté acést'a greutate si altii; róga pre acei membri ai asociatiunei, cari aru dori a-lu trage in combinatiune la alegere, a renuntia la acést'a, sentiendu-se densulu fericitu, déca in acesti trei ani, in cari a dusu oficiulu onorificu de presiedinte, a potutu multiami asteptarea publica.

Asemenea dn. v. presiedinte Hannia din caus'a multelorü sale agende, róga adunarea, a onorá cu increderea sa pentru acestu oficiu la alegerea intem-planda pre altulu, care potendu dispune de mai multü tempu, va fi in stare a sierbi mai multu inrereselorü asociatiunei.

X. Mai remanendu inca tempu, se pune la ordinea dílei cetirea disertatiunilorü, anuntiandu dn. presiedinte, cá sunt insemnate trei disertatiuni; a) a dlui I. C. Dragescu sub titlulu: „Femei'a studiata din punctu de vedere morale. Misiunea ei in societate si familia; b) a dlui Iosifu Vulcanu despre „Cantecele haiducesci,“ si c) a dlui Iustinu Popfiu despre „Necesitatea culturai natiunale.“

Dandu-se cuventu dupa ordinulu insinuarei, antieü dlui I. C. Dragescu se urca pe tribuna si cetesce disertatiunea sa despre „Femei'a“ etc., care fü petrecuta cu celu mai mare interesu si dese aplause insufletite. Se alatura la protoc. sub lit. e).

Dupa acést'a pasiesce pe tribuna intre aplausele adunarei dn. Iosifu Vulcanu, si cetesce disertatiunea sa despre „Cantecele haiducesci,“ ascultata cu cea mai incordata atentiune, si intrerupta adese de manifestatiuni entusiastice de placere. Se alatura la protocolu sub lit. F.)

Fiendu tempulu inaintatu, dn. presiedinte inchiaia siedinti'a la 1 óra dupa media-di defigúndu terminulu

siedintiei II. pe diu'a urmatoria la 9 óre inainte de mediadi.

Cu aceste protocolulu se verifica si se subscrie.

Datu cá mai susu.

Lad. Bas. Popu,
presiedinte.

Ioanu V. Rusu,
secret. II.

Notari ad hoc:

Iustinu Popfiu. Dr. Ioane M. Lazaru. Macs. Popu.

Actele adun. gen. tienute in Naseudu la 8. 9. 10. Aug. a. c.

Raportulu comissiunei de 5. in caus'a preliminarei bugetului pe anulu 187%.

Venerabile presidiu si prea stimata adunare!

Comissiunea esmisa pentru ecsaminarea si resp. preliminarea bugetului asoc. lit. trans. pe an. 187% in urmarea esmisiunei din siedinti'a adunarei gener. de dato 8. Augustu a. c., in diu'a subsemnata intrunindu-se si luandu la desbatere speciale raportulu comitetului referitoriu la erogatele anului viitoriu si suplicele strapuse in legatura cu acela, are onóre de asi dá si recomandá spre primire urmatórea opiniune:

1. Cu privire la proiectulu speseloru aici sub / cu acluse cu totu alaturátu, punctulu 1—6, 7—9 si 10—17 comissiunea esmisa le afla de necesarie, — prin urmare nu póte decâtu a le recomandá spre primire si aprobare onor. adunari generali; singuru numai punctulu alu 2-le doresce alu intielege asia, dupa cumu se esprima si comitiv'a on. comitetu, ca eventualmente remuneratiunea secret. alu II. de 400 fr. v. a. numai in acelu casu se fia, déca secretariulu primariu n'aru fi cu locuinti'a in Sibiiu.

Cu referintia la punct. alu 6. din proiectulu de bugetu, care propune 2 stipendie à 100 fr. v. a. pentru 2 juristi, carii voru avé de a face si servitie de scriitori in cancelari'a asociatiunei, — comissiunea de 5. privindu de o parte la numerósele agende ale cancelariei, care in tempii din urma are se se ocupe si de trebile academiei romane de drepturi, inse de alta parte cugetandu, ca déca stipendistii voru fi datori a face si numerósele servitie de scriitori in cancelari'a asociatiunei, atunci afara de aceea, cá unu atare stipendiu neci cá se póte numí stipendiu, scopulu stipendiarei care e: inaintarea in sciintia, séu numai cu greutati enorme, séu neci decâtu nu se póte ajunge, comissiunea esmisa, dicemu, afla de mai corectú si mai cu scopu a propune spre primire, cá se se dea pentru 2 scriitori cá remuneratiune câte unu onorariu de 100 fr. v. a., fara cá acésta remuneratiune se se timbreze de stipendiu.

Ce se tiene de punctulu 9. alu preliminarei bugetului, parerea comissiunei e, cá stipendiulu de 300 fr. scrisu acolo, se se reinmultiasca éراسي cu 30 fr. fipsanduse la 330 fr. v. a., dupa cumu au fostu pana acumu.

Comissiunea esmisa, mai departe, luandu in consideratiune decisiunea comitetului asociatiunei adusa

in siedinti'a din 26. Iuliu a. c. cu privire la sum'a de 100 fr. pentru inchiriarca inca a unei chilii pre langa celea 2 de pana acumu, ce se capata gratis in edificiulu seminariului gr. res. din Sibiiu, si la leafa unui servitoriu de cancelaria à 120 fr. v. a., — comissiunea pre langa esprimerea adancei multiamite onoratei administratiuni a casei seminariale gr. res. din Sibiiu pentru acestu sacrificiu marimiosu adusu, acésta decisiune aflandu-o de fórte de lipsa, nu póte decâtu se o recomande cu tóta tari'a onor. adunari gener. spre primire in bugetu.

2. Ce se atinge de suplic'a agronomistului stipendiatu Stef. Chirila aici sub // aclusa, cumucà adeca stipendiulu avutu de 330 fr. se i-se reconferésca din motivéle aduse acolo; comissiunea esmisa recomanda cu tóta caldur'a recontribuirea stipendiului cestionatu recurentelui, si propune, cá stipendiulu din punctulu a 9-lea radicandu la 330 fr. v. a., se i-se conferésca lui.

3. Ce se referesce la cererea economului N. Resnoveanu sub ///, — comissiunea esmisa opinédia, cá acésta rogamente se se restrapuna onor. comitetu cu aceea, cá cu ocaziunea conferirei stipendielor destinate spre acestu scopu dupa putintia se se iea in consideratiune.

Semnatu din siedinti'a comissiunei esmisa pentru preliminarea bugetului asociatiunei lit. trans. rom. pe anulu 187%, tienuta in Naseudu 9. Augustu 1870.

Macedonu Popp,
pres. comis.

Dr. Ioanu Nichita,
ref. comis.

Nr. 243—1870.

Protocolulu siedintiei estraord. a comit. asociat. trans.

tienute in 30. Aug. c. n. 1870 sub presidiulu Rev. dn. vicepres. Iac. Bolog'a, fiendu de facia dd. membrii II. sa dn. cons. gub. E. Macelariu, II. sa dn. cons. fin. P. Manu, Rev. dn. protop. I. Hancia, dn. secret. II. I. V. Russu, dn. Vis. Romanu, dn. cass. Const. Stezariu, dn. oficialu pens. Vasilie Ardeleanu (supl.), dn. prof. I. Maximu bibliot. si m. supl. si dn. cancelistu magistrat. I. Cretiu.

§ 109. II. sa dn. cons. aul. Iac. Bolog'a, fiendu onoratu prin increderea adun. gen. dela Naseudu, cu postulu onorificu de vicepresiedinte alu asoc. trans., deschide siedinti'a presente, prin cuvente calduróse, salutandu pre membrii comitetului, cere totuodata sucursulu potentiosu alu comit. si promite din parte-si, cu tóta promptitudinea, insarcinarea luata asuprasi in interesulu prosperarei asoc.

Aceste espresiuni adeveratu fratiesci si binevoitórie fura intempinate cu asemenea caldura din partea comitetului si primite cu „se traiésca.“

§ 110. Dn. cons. fin. P. Manu dechiara, cá precumu comitetulu fiendu pre deplinu multiamitu cu fostulu vicepresiedinte, degia membru alu comit., i-a datu totu sucursulu potentiosu: asia, crede si promite, cá acestu comitetu, isi va tiené de o datoria natiunale, a spriginí dupa potentia si pre actualulu presidiu in conducerea afaceriloru asoc. Care manifestatiuni in-

socite de consentimentulu comitet., se primescu intre expresiuni de „se traiésca“ emeritulu vicepresiedinte.

§ 111. Trecânduse acumu la ordinea dñei, presidiulu pofesce pre dn. cassariu a raportá despre starea cassei asoc. pre tempulu acestei siedintie, ceea ce facânduse, se vede, cá cass'a asoc. are degiá in proprietatea sa, sum'a de 46,157 fr. 76 cr., necomputanduse aici sum'a mai bine de 5000 fr. incursi la asoc. cu ocaasiunéa adunarei gener. dela Naseudu, si netrimisa inca incóce (Nr. prot. ag. 242).

Conclusu. Raportulu cassariului se ia spre scientia, inse cu acea observare, facuta la propunerea dlui protop. Hannia si adoptata cu unanimitate, cá pre viitoriu se se raporteze din luna in luna numai despre perceptele si erogatele asoc., ér nu despre intrég'a stare a cassei asoc., fiendu aceea si altufeliu destulu de evidente d'in raporturile anuali ale cassei.

§ 112. In legatura cu raportulu cassei se mai raportéza despre banii incursi la asoc. dela siedinti'a trecuta a comitetului pana la siedinti'a presenta si anume:

a) Prin dn. negociatoriu si colectoriu in Muresiu-Osiorheiu Ios. Fülep s'a trimisu cá tacsá de m. ord. 15 fr. (Nr. prot. ag. 228).

b) A incursu de a dreptulu la secretariatu si la cassa 30 fr. (Nrii 229, 233).

c) Cu ocaasiunéa adunarei gen. dela Naseudu s'a predatu la cassa din partea comisiunei esmise de adun. gen. parte cá tacsé de membrii fundatori si ordinari noui, parte cá tacsé restante, sum'a de 1404 fr. 50 cr. v. a. (vedi consemnatiunea resp. sub Nr. protoc. ag. 234).

d) Prin dn. prof. gimn. in Blasiu I. M. Moldovanu s'a predatu cá tacsá de membru fundatoriu dela dn. proprietariu in Blasiu, Georgie Pop'a in obligatiuni urb. trans. 200 fr. si pentru diploma 1 fr. (Nr. prot. 235).

e) Dela dn. capitanu pens. si cassariu alu asoc. Const. Stezariu a incursu cá tacsá de membru fundatoriu in obligatiuni de statu 200 fr. (Nr. prot. 237).

f) Cu ocaasiunéa adun. gen. dela Naseudu, prin dn. red. Ios. Vulcanu din venitulú unei prelegeri de disertatiuni scientifice si declamari, tienute in sér'a de 9. Augustu a. c. s'au oferitu in favórea academiei romane 49 fr. 50 cr. (Nr. prot. ag. 240).

Se iea spre scientia cu multiamire si secretariulu se insarcinéza a espedi respectivele diplome pentru m. fundatori si ordinari noui.

§ 113. Directiunea despart. cerc. alu Blasiului (XX) asterne protocolulu despre alegerea subcomitetului pentru despart. resp. (Nr. 220).

Se iea spre placuta scientia.

§ 114. Directiunea despart. cerc. alu Deesiului (XII) prin charthi'a sa din 30. Iuliu a. c. arata, cumucá din partea respectivului subcomitetu, s'au luatú mesurele necesarie pentru infientiarea agenturelor comunali, emitenduse totu-odata in astu obiectu o pro-

vocare energica, catra intréga inteligentia din comitatulu Solnocului din laintru (Nr. 223).

Se iea spre scientia cu placere si respectivului subcomitetu i se esprime recunoscientia, pentru zelulu, ce'lu dovedesce facia cu interesele asoc.

§ 115. Directiunea despart. cerc. I. alu Brasiovului, asterne protocolulu siedintiei subcomitetului din 26. Iuliu (7. Aug.) a. c. dinpreuna cu o colecta de 97 fr. 75 cr., din care 55 fr. 15 fr. v. a. suntú adunati din partea junimei romane din Clusiu, in favórea academiei romane, ér 20 fr. totu cá contribuire la academia dela ostasii romani ai regim. stationatu in Comaromiu, 12 fr. colecta dela Feldiór'a si 10 fr. 60 cr. dela comun'a Presmeriu (Nr. prot. ag. 227).

Spre scientia.

§ 116. Directiunea despart. cerc. alu Sighisiórei (XXI) sub datulu 23. Iuliu a. c. asterne protocolulu adun. gener. cerc. relativu la alegerea si constituirea provisoria a subcomit. pana la o adun. cerc. mai numerósa, cumu si relativu la lucrarile atátu ale adunarei cerc., cátu si ale subcom. in prim'a sa siedintia. Totu cu acea ocaasiunéa trimite si sum'a de 37 fr. incursi cu ocaasiunéa adun. cerc. cá tacsé de m. ord. si ajutatori.

Subcomitetulu despartimentului amentitu, aflandu de lipsa pentru regularitatea afaceriloru sale ducerea unui registru despre membrii ajutatori si a unui protocolu de esibite, cumu si procurarea altoru recuisite necesarie spre pastrarea charthieloru, cartiloru etc., si fienducá pentru procurarea amentiteloru recuisite, se ceru óresi-care spese, deci cere incuvenientiare din partea comitetului centrale, cá in urm'a unui conclusu. se-si póta preliminará sumusió'a necesaria. In fine cere a i se trimite respectivele diplome pentru membrii ord. noui, cumu si o lista despre membrii ord. vechi d'in respectivulu despart., cumu si unu conspectu despre tacséle restante (Nr. prot. ag. 230).

Comitetulu, la propunerea referentului secret. II., decide: Alegerea si constituirea provisoria a subcomitetului, cumu si celealalte lucrari ale adun. gener. cerc. si ale subcomitetului, referitórie la interesele asoc., si iau spre placuta scientia, esprimanduse totu-odata, multiamita respectiviloru barbati romani din amentitulú despartimentu, cari inaintéza astfeliu scopurile asociatiunei.

In cátu pentru suportarea speseloru obvenitórie, subcomit. se-si prelinineze din tacséle incurende dela membrii ajutatori, conformu §lui 27 din regulamentu o sumusióra, pre langa ratiocinare la tempulu seu, ér secretariatulu se insarcinéza cu espedarea diplomeloru pentru membrii ord. noui, si din partea cassei, se se estradea list'a membriloru ordinari vechi, cumu si despre tacséle restante dela acelia; in acestu intielesu este de a se rescrie amentitei directiuni.

§ 117. Directiunea despart. cerc. alu Clusiuului (X), pre langa charthi'a din 3. Aug. a. c. trimite protocolulu siedintiei subcomitetului din 2. Aug. a. c., din carele se vede, cumucá acelasu subcomit. dupa

constituirea sa definitiva, intre altele, s'a ocupatu cu urmatóriile afaceri: a) s'au constatatutacesele de membrii ord. si ajutatori incurse cu ocasiunea adun. gen. cerc., tiente in diu'a de San-Petru, care tacse facu sum'a de 227 fr. 5 cr. v. a. decidenduse, cá din aceea suma se se trimita la comitetulu centrale 200 fr. v. a., ér celi 27 fr. 5 cr. se se retiena pentru acoperirea speselor facute si facúnde in afacerile directiunali ale resp. despart. pre langa asternerea ratiunilor documentate la tempulu seu; b) s'a decisu a se cere trimiterea diplomelor pentru membrii ordin. noui; ér in cátu c) pentru membrii ajutatori, s'a decisu a se duce despre acelia unu protocolu separatu din partea directiunei (Nr. prot. ag. 231).

Conclusu. Lucrarile amentitului subcomitetu, se iau spre scientia cu aprobare, esprimenduse cea mai cordiale multiamita atátu subcomitetului, cátu si toturor barbatilor resp., cari se folosira de ocasiunea data, spre a veni nu numai in ajutoriulu morale alu asoc., ci si celu materiale, prin considerabil'a suma adunata si trimisa in favórea fondului asoc.

§ 118. Directiunea despart. cerc. alu Belgradului (VIII) sumite ptotocolulu adun. gen. cerc., tiente la Teiusiu in 31. Iuliu a. c. dinpreuna cu sum'a de 53 fr. 50 cr. v. a. incursa cu aceea ocasiune, cá tacse de m. ord. noi (3 insi) si ajutatori (36 insi) si unu micu ofertu.

D'in amentitulu protocolu se vede, cumcà la insemnatarea amentitei adunari cerc. a contribuitu intre altele, in modu considerabile si tiente de discursuri popularie in materii interesante pentru cultur'a poporului; atari discursuri se tiente de dd. Ioanu Axentie Severu si Nic. Gaietanu.

Comitetulu decide: Lucrarile adun. cerc. indigitate in resp. protocolu, se iau spre scientia cu placere, ér domnilor diserenti, cari dovedira si cu ast'a ocasiune zelulu, ce 'lu nutrescu pentru cultur'a si fericirea poporului, se li-se esprime recunoscientia, totu cu acea ocasiune, se li-se aduca la cunoscientia si aceea, cá acestu comitetu din punctu de vedére alu interesului publicu, ar dorí cá respectivele discursuri se se dea publicitatiei, trimitenduse spre publicare in organulu asociat.

§ 119. In legatura cu conclusulu precedente, secret. II. aducúndu inainte, cá directiunea despart. cerc. alu Belgradului in comitiv'a sa din 20. Aug. a. c. cere retrimitea protocolului dinpreuna cu acusale resp., face intrebare, déca e se se trimitia ori nu, protocolulu asternutu?

Acést'a dede ansa la o discussiune mai indelungatu, cu care ocasiune se ivira doue propuneri: un'a a dlui consiliariu Macelariu pentru retrimitea protocolului, alt'a a dlui Vis. Romanu, relativa la aceea, cá subcomit. se se indrumeze a-si retiené pentru sine originalele protoc. si a trimite incóce numai copia, spre a se pastrá cá documente in archivulu asociat.

In urma facúnduse votisare se decide: a se primí propunerea dlui cons. gub. Macelariu, cá adeca susu-

numitei directiuni la cererea ei espresa se i se retrimitia protocolulu dinpreuna cu acusale resp.

§ 120. Se presentéza testimoniulu de pre sem. II. a. scol. 18⁶⁹/₇₀ alu tenerului stipendiatu alu asoc. Nic. Fogarasi studente in V. clase la scól'a reale de aici, d'in care testimoni se vede, cá numitulu teneru mai din tóte obiectele a raportatu clas'a de progresu „distinctu.“

Spre scientia.

§ 121. Cassariulu si secret. II. alu asoc. isi presentéza computulu despre cheltuiiele facute cu ocasiunea participarei la adun. gen. dela Nascudu (Nr. prot. ag. 238).

Conclusu. Se concrede presidiulu, spre a predá acestu computu, spre esaminare unuia d'intre membrii comitetului, cu insarcinarea de a raportá in un'a din siedintiele viitórie.

§ 122. Dn. protop. I. Hannia, din motivulu, cá tempulu este degiá inaintatu, propune cá siedintia presente, sistanduse acumu, se se continue mane dupa amiadi la 4 óre.

Propunerea se primesce si presidiulu poftesce pre membrii de facia a se intruní la tempulu si ór'a mai susu defipta, insarcinanduse totu-odata secret. II., cá se se conchiamé de nou, si aceli domni membrii, cari astadi nu se potura presentá la siedintia.

Cu acestea protocolulu se inchiaia.

Datulu cá mai susu.

Iacobu Bolog'a,
vicepresiedinte.

I. V. Rusu,
secret. II.

S'a verificatu in 2. Septembre 1870 c. n.

Manu. V. Romanu. Ardeleanu.

Nr. 244—1870.

Protocolulu siedintiei estraord. a comit. asoc. trans.

tiente in 31. Aug. c. n. 1870 (cá continuare a siedintiei precedente din 30. Aug. a. c.) sub presidiulu Inust. sale dn. vicepres. Iac. Bolog'a, fiindu de facia dd. membrii II. sa dn. cons. fin. P. Manu, Rev. dn. protop. I. Hanni'a, dn. secret. II. Ioane V. Rusu, dn. Vis. Romanu, dn. oficialu pens. Vas. Ardeleanu si dn. prof. I. Maximu.

§ 123. Se cetesce scrisóri'a dlui Gust. Riecz, agente comerciale in Bucuresci de dato 4. Aug. a. c., carele conformu conclusului comit. din 5. Iuliu a. c. fuse plenipotentiatu din partea presidiului asoc. spre a face pasii de lipsa la ministeriulu de cultu si instructiune publica in Romani'a, pentru liberarea sumei de 1400 lei noui, puse la dispositiunea asociat. prin charthi'a susu-amentitului minist. din 25. Maiu a. c. Nr. 4337.

Numitulu agente arata, cá de-si pana acumu a facutu pasii de lipsa pre la locurile competente in astu obiectu: totusi n'a potutu inca esoperá liberarea subventiunei amentite.

Comitetulu luandu deci la discussiune acestu obiectu decide, cá domnulu consiliariu gub. pens. Elia Macelariu, carele se afla de presente dusu in Bucu-

resci, se fia rugatu, a se pune in cointielegere cu susu-numitul domnu agentu, si a face tóte cele de lipsa, pentru de a esoperá dela locurile competente liberarea sumei cestiuante, incredintanduse totu-odata a esolvi procentele cuvenite respectivului agente, pentru servitiale sale facute in atinsulu obiectu.

Spre acestu scopu, se i se trimitia dn. consil. Macelariu, atátu scrisóri'a respect. agente, càtu si o copia de pre charthi'a resp. a ministrului de cultu si instructiune.

§ 124. Presidiulu poftesce pre secret. II., cá in urn'a insarcinarei presidiale, se refereze asupra lucrariloru si decisiuniloru coprinse in protocolulu adunarei gen. dela Naseudu.

Secret. II. premitiendu, cá densulu pre bas'a respectivului protocolu si-a pregatitu unu estrasu fidelu despre tóte lucrarile si decisiunile adunarei gen., dà cetire atinsului estrasu, carele ascultanduse cu cerut'a atentiune, se decide: cá luanduse lucrarile si decisiunile adunarei gen. deocamdata spre scientia si orientare, se se proceda in ordine la punerea in lucrare a aceloru conclusa, cu a caroru esecutare e insarcinatu comitetulu asociatiunei.

§ 125. Presidiulu pune mai antaiu la discussiune, cestiunea, cá cumu se se urmeze cu cuventarile si disertatiunile tienute la adun. gen., dupace unele dintr'insele, si anume: cuventarea interesanta a dlui capitanu supremu Alecsandru Bohetielu, cumu si disertatiunile ddloru Ios. Vulcanu si I. C. Dragescu, nu se afla alaturate la prot. adun. gen., prin urmare neci cá s'au trimisu incóce (vedi prot. adun. gener. p. I. II. IV. X. si XX.)

Se decide: cá cuventarile presidiale, care tóte se afla cá aclusa la prot. adun. gen. se se trimitia càtu mai curendu spre publicare in fói'a asoc., ér celi-alti domni, mai susu-insemnati, cari inca nu si-au trimisu operatele sale, se se poftésca a le trimite incóce, cá se se publice intre actele adunarei gen.

Totu cu ast'a ocaziune se se scrie si in caus'a trimiterei baniloru incursi la asoc. cu ocaziunea adun. gen. si presentati de dn. capitanu supr. A. Bohetielu, in siedinti'a aceleia din 8. Aug. a. c.

§ 126. Presidiulu pune la ordinea dílei cetirea conclusului adun. gener. de sub p. XIV. relativu la bugetulu asoc. preliminaru pre anulu 187°/₁.

Conformu amentitului conclusu adun. gen. a preliminaru in bugetulu seu pre an. 187°/₁ urmatóriele positiuni:

- 1) Remuneratiune pentru secretariulu I. cá editoriu alu fóiiei Transilvani'a 400 fr. v. a.
- 2) Remuneratiune pentru secret. II. pentru casulu, candu secretariulu I. nu s'ar affá cu locuinti'a in Sibiuu 400 fr.
- 3) Remuneratiune pentru cassariulu asoc. 200 fr.
- 4) Remuneratiune pentru bibliotecariu si archivariu 100 fr.
- 5) Spesele cancelariei 200 fr.

6) Onorariu pentru doi scriitori in cancelari'a asoc. a câte 100 fr., la olalta 200 fr.

7) Doue stipendia pentru doi ascultatori de filosofia a câte 300 fr., la olalta 600 fr.

8) Unu stipendiu pentru unu ascultatoriu de politechnica 300 fr.

9) Unu stipendiu pentru unu agronomistu 330 fr.

10) Doue stipendia pentru doi gimnasisti a câte 50 fr., la olalta 100 fr.

11) Doue stipendia pentru studenti la scól'a reale a câte 50 fr., la olalta 100 fr.

12) Pentru doi sodali cá ajutoriu a câte 50 fr., la olalta 100 fr.

13) Ajutoria pentru 4 invetiacei de meseria a câte 25 fr., la olalta 100 fr.

14) Doue premia pentru prasirea de altoi a câte 25 fr., la olalta 50 fr.

15) Pentru acoperirea speselorü edarei fóiiei asoc. 250 fr.

16) Spese extraordinarie 50 fr.

17) Spese de drumu pentru oficialii asoc. 200 fr.

18) Chiria pentru o odaia pre sém'a cancelariei asoc. 100 fr.

19) Pentru unu servitoriu de cancelaria 120 fr.

Luanduse la discussiune, positiunile mai susu-insemnate din bugetulu asoc. preliminaru de adun. gen. se adusera urmatóriele decisiuni:

1. Remuneratiunea secret. I. a 400 fr. si a cass. de 200 fr. de sub pos. 1 si 3 se se esolveze deodata, si in acestu intielesu se se dea asemnatiunea necesaria la cass'a asoc., ér remuneratiunea secret. II. a 400 fr. de sub pos. 2, cumu si a bibliotecariului a 100 fr. de sub pos. 4, se se asemneze spre esolvire in rate lunarie anticipative, si spesele cancelariei de 200 fr. de sub pos. 5 in rate treilunarie anticipative, in fine onorariile pentru doi scriitori in cancelaria a câte 100 fr. de sub pos. 6, si apoi plat'a servitoriului de 120 fr. de sub pos. 19, se se asemneze in rate lunarie decursive, incependu dela 1. Sept. a. c. si chiri'a pentru o odaia pre sém'a cancelariei de 100 fr. de sub pos. 18, se se asemneze spre esolvire in rate treilunarie incependu dela 1. Oct. 1870.

2. Stipendiale de sub pos. 7, 9, si unulu de sub pos. 11, fienducà respectivii stipendiatu, si anume: Ioann Marcusiu si Petru Prodanu ascultatori la facultatea filosofica, Stef. Chirilla agronomistu, caruia i-s'a conferitu stipendiulu pre a. scol. 187°/₁ spre a face praesa in specialitatea agronomica, cumu si Nic. Fogarasiu, studente la scól'a reale de aici, au satisfacutu conditiuniloru recerute, se lasa si pre a. scol. 187°/₁ in usuarea acelora, inse cu aceea conditiune, cá la tempulu seu se produca documente de inmatriculare dela respectivele directiuni, si numai implininduse acésta conditiune, se va dá asemnatiune la cass'a asoc. pentru esolvirea acelora. Stipendiulu de sub pos. 8 fienducà respectivulu stipendiatu Nicolau Galu, ascultatoriu de politechnica, neci pana acumu nu si-a trimisu incóce documentele recerute despre

progresulu in studia, prin urmare n'a satisfacutu conditiunei impreunate cu usuarea unui stipendiu, dechiaranduse de vacante, pentru conferirea aceluia, se se publice concursu cu terminulu pana in 20. Sept. c. n. a. c. Asemenea se decide publicarea concursului, in se cu terminulu pana in 1. Oct. c. n. a. c. si pentru unu stipendiu de sub pos. 11 destinatu pentru unu realistu, si pentru alte doue stipendia de sub pos. 10 pentru gimnasisti, fiendu aceste vacante.

3. Se decide publicarea concursului totu cu terminulu pana in 1. Oct. c. n. a. c. si pentru ajutoriale pentru sodali si invetiacei de meseria de sub pos. 12 si 13, cumu si pentru doue premia de sub pos. 14 destinate pentru prasitorii de altoi.

§ 127. Cu aceste, fiendu tempulu degia inaintatu, dupace se alese o comisiune de 3 membrii in persónele domniloru P. Manu, Vis. Romanu si Vas. Ardeleanu, — pentru verificarea protocolului siedintiei de eri si astadi, se decise: inchierea siedintiei de astadi, lasandu a se urmá pertractarea obiecteloru inca nesuperate, in siedinti'a lunaria viitória; ce se va tiené in 6. Sept. c. n. a. c. la 5 óre dupa amiadi.

Iacobu Bolog'a,
vicepresied.

I. V. Rusu,
secret. II.

S'a verificatu in 2. Sept. 1870 c. n.
Manu. Ardeleanu. V. Romann.

Din pomelniculu martiriloru romani dela 1848—49.

Sorgentele de viétia ce nutresce si intaresce vitalitatea unui poporu, facli'a ce'i destepta in pieptu conscienti'a nationala si-lu intaresce in credenti'a immortalitatei sale, in marirea si splendórea venitoriului seu — este istori'a! Una natiune fara istoria este mórtá! . .

Romaaii numai pre fundamentulu istoriei nationale 'si potu reedificá cu securitate struncinatulu edificiu alu romanismului. Bracia vengiósa si valorósa, arme puternice le trebuescu spre apararea esistentiei si ascurarea victoriei sale in cadrulu poporaloru luptatórie pentru esistentia. Intre armele moderne ce le vedemu usitanduse la tóte popórale culte in apararea loru, istori'a nationala ocupa primul locu. Acést'a este lancea si sentulu loru; cu acésta arma trebue se se provéda si romanulu, déca crede si doresce realisarea aspiratiuniloru sale sacre. Cunoscencia cátu de imensa d'in istori'a nationala trebue se fia credeulu seu.

Istori'a trecutului tragicu patimesce de lacune insemnate, patimesce d'in cauza cá romanulu orbecá in abisulu intunerecului si nescientiei, gema in catele letargiei, erá ingropatu in catusiale servitutiei pana in grumazu.

Sórele libertatei popóraloru ce le-au eliberatu d'in jugulu tiranismului, au versatu binefacétóriele sale radie si preste vengiosulu si immortalulu poporu romanu; lumin'a scientiei a desteptatu si in pieptulu

seu conscienti'a demnitatiei sale si a marei sale misiuni ce o are in venitoriu. Déca atunci d'in vitregitatea tempului, d'in apasarea insuportabilei sarcine a tiranismului nu s'au potutu interesá de cultivarea istoriei nationale, primei conditiuni de viétia; astadi trebue cu poteri indiecite se se apuce de lucru. Este una detorintia santa si romanésca, cá unulu fiecare se se intereséza de totu ce cade in sfer'a culturei acestei fiice a Minervei.

Si ce se dícemu despre acelu trecutu negru, ce se ne plangemu cá ne lipsesce istori'a patimiloru nóstre, candu ne lipsesce cea mai insemnata parte, istori'a pasciloru romane?!

Neci unu patrariu de seclu nu au trecutu dela anulu in eternu memorabile alu reinvierei romanului, dela periodulu de auru alu dreptatei si libertatei (1848—49); una mare parte d'in marii apostoli ai aceloru ani sunt inca in viétia, dar unde este istori'a aceloru ani?!

Nu voiu se analizezu impregiurarile triste si renitente nascerei unui opu atátu de óftatu de tóta ánim'a romanésca, cu atátu mai puçinu se facu imputari barbatoriloru competenti; — rogu inse pre totu romanulu, cá se ajute grabirea producerei acestui opu santu, cá-ci precumu unu edificiu grandiosu numai prin conlucrarea aloru multime de mani se póte cladí si completá cu succesu imbucuratori, intoema si istori'a an. 1848—49 numai prin conlucrarea toturoru celoru competenti si interesati, éra mai alesu alu aceloru carii au contribuitu multu puçinu la eternisarea aceloru ani, nu mai carandu cu totii dupa poteri, va ajunge la culmea si valórea meritóre, si va satisface dorintieloru generali ale romaniloru si causei romanismului. Astadi inca mai avemu isvóra viie; sunt inca multi cari au in memoria multe fapte, evenemente si date de mare interesu d'in acei ani; se ne grabimu dara se scótemu din ele pàna nu seca.

Aceste amu avutu in vedere la publicarea acestui pomelnicu alu martiriloru nostri d'in 1848—49, ce i-amu estrasu d'in o brosiura aflata in bibliotec'a „Ioanneum“ de aici; dar nu numai d'in acestu púncu de vedere si de mare momentuositate.

Pietatea si adoratiunea ce o cultivu din pruncia pentru acei frati si sorori nenorocite, pentru acei bravi copii ai romanismului, cari pentru caus'a nóstra, pentru libertatea, onórea si independenti'a nationala au suferitu martiriulu, oferindu'si totu ce au avutu mai scumpu pre lume, sacrificandu'si si viétia — m'au indemnatu si mai multu la publicarea acestui pomelnicu. Si cine nu va adorá cu asemenea pietate pre acesti martiri? ma ce romanu nu va versá lacrime la pronuciarea numeloru atátoru frati dulci, de unu sange, de o lege si de o credintia, ce pentru caus'a nóstra s'au dusu d'in lume?!

Pre candu adversarii romaniloru, cu cari luptanduse au cadiutu fratii nostri, ma de cari fura terorizati si maltratati in modulu celu mai barbaru; pre candu dícu, antagonii nostri pre ranitii loru, pre or-

fanii si veduvele celor caduti totu in acea lupta 'i subventionéza chiaru si de pre spinarea nóstra, ér mortiloru le redica statue, le celebréza memori'a prin festivitati splendide, — óre noi se uitamu cu totulu de scumpii nostri martiri, ce fura adevérati fii ai libertatei? Óre noi neci atàta ostenéla se nu ne luamu, spre a le înscrie faptele si gloriósele loru nume in cartea nemurirei, in pomelniculu eternitatei, si cu preferentia in ànimele nóstre?! se'i amintimu cu pietatea si veneratiunea ce o meritéza? — Una indolentia nedémna de numele nostru ar insemná acestu indiferentismu. Ànim'a romanului inse nu póte fi atàtu de rece si indiferent, si inca chiaru astadi; e cu nepotentia cá dintre odata, cá prin metamorfóse se se imbrace in indiferentismu si recéla, déca in tempurile cele mai perniciosá pentru esistenti'a sa nu au fostu lasiu si indiferintu. Prin venele lui si adi mai pulséza sange ferbinte, póte inca mai ferbinte cá altadata; ànim'a lui si adi mai cultivéza unu doru santu si sacru, dorulu triumfului romanismului!

In interesulu acestuia si in interesulu venitoriu-lui nostru vinu a rogá pre fia-ce romanu, cá se nu intardie de a publicá ori-ce date si notitie insemnate din anii 1848—49; rogu mai alesu, pre participatoriilor activi la acele evenimente, sciendu cá inca se afla multi in viétia.

Numai asia adunandu cu totii d'in tóte partile materialu, una mana de artistu ne va poté redicá edificiulu pomposu, opulu scumpu si doritu, istori'a revolutiunei din 1848—49.

Multe fapte stralucite romanesci d'in ácele timpuri sunt inca necunoscute si nicairi insemnate. Imi aducu amente de nesce notitie prea interesante, ce mi le-au comunicatu acumu 3 ani, nescari oficii romani din Sibiiu si din districtulu Nasendului despre nesce evenimente, la cari ei insii au participatu. La rogarea mea mi-au fostu promis a-mi trimite atàtu acele comunicate, càtu si altele asemenea; dorere inse, cá neci pâna adi nu amu primitu nemicu.

Càtu de nobilu aru lucrá atàtu acesti domni, càtu *si toti comilitonii loru càti mai victiuescu, candu ei insii aru ostení cu publicarea astoru feliu de lucruri interesante, fia baremu sub forma de memoriale, séu ori sub ce forma. — Speru cá in interesulu romanismului si alu marelui seu venitoriu, séu celu puçinu d'in ambitiune, nu voru intardiá a impliní o datorintia atàtu de santa!

Se trecemu acuma la brosiur'a indigetata.

Acésta brosiura, ce este o copia d'in consemnatiunile martiriloru caduti de terorismulu infricosiatu alu revolutionariloru d'in Transilvani'a, adunate pre cale oficiósa din partea regimului, autenticata si intarita cu dta. 30. Ianuaru 1851, cu atàtu are mai mare interesu si valóre, cá-çi nu e fabricata neci de romanu, neci de magiaru, deci nu póte fi vorba de partialitate, séu de neadeveruri.

Victimele d'in 1848—49 dupa brosiur'a amintita sunt impartite dupa 6 districte militare ale Transil-

vaniei; — firesce intre acesti martiri nu sunt a se numerá cei caduti in lupta regulata, ci numai cei terorisati si mutilati in modu barbaru. — Cele 6 districte militare sunt alu Clusiului, Sibiiului, Albeiluli'a, Reteagului, Odorheiului si Fogarasiului; precumu se va vedé si mai la vale, cei din districtulu Nasendului sunt lasati cu totulu afara.

Numerulu martiriloru consemnati in acea brosiura suie la 4834 indiv. Din acestia 4425 sunt romani, 165 unguri, 252 sasi, éra 72 de alte nationalitati; apoi 24 caduti in Deesiu in 24. Octombre 1848, nu se scie de unde au fostu, cine si de ce nationalitate, asiu crede cá au fostu romani! — Ce frumosu contingentu au romanii numai aici!

Pentru deslucire trebuie se observezi, cá brosiur'a indigetata contine mai multe rubrice, cari pentru crutiarea spatiului, si avendu interesu numai de cei de nation. romana, — le-am contrasat numai in 4.

Rubric'a 1. contine locul omorului dupa alfabetu, ma in multe locuri chiaru si numele persónelor ucise si ale locurilor de locuinta; rubr. 2 si a 3 numerulu barbatiloru si muieriloru terorisate si in multe locuri si a prunciloru; rubr. a 4. modulu si personagiele, prin cari fura terorisati si ucisi. Numele comunelor, ne avendu neci unu manualu ajutatoriu la mana spre a le poté traduce romanesc, le-am lasatu cá in originalu.

Ce se tiene cu preferentia de numele martiriloru si in multe locuri si ale comunelor, trebuie se ne aducemu a mente, cá adunatoriilor acelora, nefiendu romani, ma ne avendu cunoscenti'a limbei romane, prea usioru le-au potutu insemná falsu, in càtu in multe locuri ne voru suná ori cumu, numai a romanesc nu; de acea rogu pre tóti acei frati romani, cari au cunoscentie personali si locali, se nu intardie cu rectificarea celoru gresite.*)

Graçiu, Iuliu 1870.

A. P. Alexi.

(Va urma.)

* In adeveru, in acea carticica, d'in care scóse dn. Alexi acestu conspectu de mare valóre, atàtu nomenclaturele comunelor, càtu si numele individiloru sunt schimosite preste mesura, éra acea schimosire nu provene atàtu dela oficiarii conscriptori, càtu mai virtosu dela tipografi, carii n'au sciutu se le citésca, si asia le-au asediatu numai pe nemerite. Nomenclaturele comunelor s'aru potea corege mai preste totu, indata ce ar voi si ar avea cineva tempu de a le rectifica, folosindu-se de:

Elenchus, nomina civitatum, oppidorum et pagorum in magno Principatu Transilvaniae existentium etc. Cibinii 1824. 8° micu. Séu

Handbuch der Statistik und Geographie des Grossfürstenthums Siebenbürgen, von J. H. Benigni v. Mildenberg, Feldkriegssecretär. Hermannstadt 1837. III. Heft, ad paginam 129 usque 187. Séu

Erdély Nagyfejedelemség hivatali tisztai névtára 1863-ik évre etc. Kolozsvártt. Part. III. pag. 1—118.

In acestea carti numele comunelor se afla mai preste totu consemnate in tóte trei limbele patriei. Cá de ecsemplu redactiunea aratá numele romanesci la 10 comune din conspectulu ce se publica aici. In acestu modu s'aru potea traduce tóte.

Dara numele persónelor cumu se se coréga? Prin conlocutoriilor respectiveloru comune, pâna inca mai sunt in viétia contemporanii celoru ucisi.

Colectiune de documente pentru istoria bisantina, eclesiastica si politica.

Ne luăm voia a reflecta pe barbatii nostrii de scientia la urmatorea colectiune:

ACTA ET DIPLOMATA GRAECA MEDII Aevi

Sacra et profana. Collecta ediderunt

Franciscus Miklosich et Josephus Müller.

Volumen primum. Vindobonae. Carolus Gerold. 1860.

In acestu volumu venu:

Acta Patriarchatus Constantinopolitani
MCCCXV—MCCCII.

E codicibus manuscriptis bibliothecae palatinae vindobonensis. Sumptus praebente caesarea scientiarum academia. Ediderunt Fr. Miklosich, prof. universitatis vindobonensis et Jos. Müller, prof. univers. patavinae. Tomus prior. Vindobonae. Carolus Gerold. 1860.

In acestu tomu I. documentele patriarchatului mergu până la lun'a Fauru 1374.

In tomulu II. documentele se continua dela an. 1379 si mergu până la a. 1521.

In volumulu III. au intratu:

Acta et Diplomata graeca, res graecas italsaque illustrantia. E tabulariis Anconitano, Florentino, Melitensi, Taurinensi. Veneto, Vindobonensi. Vindobonae. Carolus Gerold. 1865. Editorii sunt totu cei duoi barbatii eruditi numiti mai susu.

Tôte numerosele documente publicate in acelea trei tomuri sunt in limb'a gréca, numai indicele chronologicu, séu adeca scar'a documenteloru este elaborata in limb'a latina. Din atâtea sute de acte publice eclesiastice sunt numai câteva, care se reducu de-a dreptulu la afacerile eclesiei dacoromanesci, acelea inse mai tôte sunt de mare importantia pentru istoria noastră eclesiastica. Cá de ecsemplu scótemu aici sinopsea numai a unoru documente relative la istoria romanésca si anume:

Din tom. I.

An. 1359 m. maio. Synodus (constantinopolitana) transfert metropolitam Bitzines in metropolim totius Ungrovlachiae, constituens, ut ecclesia Ungrovlachiae subjecta sit ecclesiae Constantinopolitanae.

„ . . . Epistola patriarchae ad voevodam Ungrovlachiae Alexandrum de eadem re.

1370 m. Augusto. Daniel Critopulus, metropolita partis Ungrovlachiae, promittit, se metropolitae Ungrovlachiae non esse exhibiturum molestiam.

Sine anno. Hyacinthus, metropolita Ungrovlachiae rogat patriarcham, ut fratrem ipsius ordinet metropolitam ejusdem ecclesiae.

1370, Novembri. Anthimus nominatur metropolita partis Ungrovlachiae.

Din tom. II.

An. 1391 Augusto. Patriarcha Antonius IV. iubet, monasterium S. Michaëlis in Marmarosch esse patriarchale.

„ 1394 Augusto. Patriarcha concedit metropo-

litaie Mauroblachiae (Moldaviae?), ut iura episcopalia exerceat in Trinova (Ternova in Bulgari'a).

La an. 1395 lun'a Maiu, indictiunea III. sunt cincii documente, care se ocupa cu afacerile bisericeii romanesci cu ocaziunea denumirei protopopului Petru de mitropolitu alu Vlachiei. Este inse de insemnatu, că in acelea documente obvinu duoe numiri ale tierii, adeca Mavrovlachia si Rossovlachia. In alu cincilea actu patriarchy'a se adreseza către Stefanu II. domnulu Moldovei in caus'a episcopiloru Iosifu si Meletie, necanonici, si continua si promite reorganizarea ierarchiei moldovene.

Totu la an. 1395 lun'a Septembre patriarchulu trimite in Valachi'a (*Βλαχίας*) pe mitropolitulu Mitylenci.

An. 1401 m. Maio, indict. IX. Metropolita Ungrovlachiae iubetur Isidorum habere sacerdotem.

(Documentulu acesta e érase de mare inportantia).

1401 m. Julio. Patriarchae Mathaei I. litterae de episcopo Josepho in Moldoblachia (*Μολδοβλαχίας*) ad magnum Voevodum Alexandrum.

In tomulu esitu din volumulu III. nu prea sunt documente eclesiastice, ci numai politice, profane, din care nu scimu déea se repórta ceva la istoria romanésca, voru fi aflatu inse acei barbati eruditi, carii voru fi cititu tôte documentele in limb'a originale. Colectiunea acésta se incepe cu an. 1184 d'in dilele imperatului Alexius Comnenus si se inchiaie la 1711, in care anu Petru celu mare imperatulu Rusiei scrie către grecii cei supusi turciloru.

In totu casulu d'in acestea colectiuni de documente, cele eclesiastice, de si cele mai multe nu au a face in specie si de-a dreptulu cu biserica romanésca, totusi ele in partea cea mai mare merita a fi citite si luáte in de-aprópe consideratiune de către acei barbati romani, carii se ocupa cu studiulu istoriei eclesiastice generale. Lasamu că cu acestea documente se implu mai multe lacune, dara mai multe d'in acelea sierbescu spre a deslega cestiunea cea seriósa despre organizatiunea eclesiei orientale orthodoxe. S'a vorbitu adeca in dilele nostre fórte multu despre constitutiunea democratica a eclesiei orientale. Suntemu de opiniune, că precumu cunóscerea unui mare numeru de decrete imperatesci multu mai vechi decâtu acestea documente, asia si acestea voru aduce in cea mai mare confusiune pe aparatorii acelei these despre „constitutiunea democratica.“ Asia este, patriarchulu constantinopolitanu „oecumenicu“ era restrinsu in potestatea si jurisdictiunea sa de una parte prin sinodulu seu locale, éra de alt'a prin potestatea in adeveru arbitraria si despotica a imperatoriloru bisantini; dara en se cercetamu bine, déca jurisdictiunea canonica a mitropolitiloru, episcopiloru si preste totu drepturile clerului era asecurate in vreunu modu órecare, afara numai de casulu resistentiei faptice, cumu amu díce, prin revolutiune in un'a séu alta forma, cumu si de casulu ocuparei unoru tierii si tienuturi prin popóra straine. Cu alte cuvente: déca despotismulu hierarchicu in biserica resariténa

nu s'a potutu desvolta si consolida in modu asia formidabile, cá in eclesi'a apuséna, latina, acesta neci-decumu nu este meritulu greciloru, pentrucà vointi'a si dorinti'a loru de a incaleca preste tóte poporale pamentului cu ajutoriulu hyerarchiei loru, nu a lipsitu neci odenióra, precumu nu a lipsitu neci la italiani; la greci inse a lipsitu potenti'a. Cá se trecemu preste nenumeratele casuri, in care patriarchatulu calcá preste drepturile mitropolitiloru si ale episcopiiloru, dara se vedu si documente, din care ese, cá patriarchulu se amestecá in modu despoticu in afaceri de inalta politica, intocma precumu facea si pap'a dela Rom'a in casuri nenumerate. In a. 1370 lun'a Iuniu patriarchulu Philotheu aruncá anathema asupra domnitoriloru Rusiei, pentrucà aceia nu voira se se scóle cu arme in contra principelui Litvaniei. De altumentrea anathemele in Oriente obvenu celu puçinu aşıa desu, cá in Rom'a vechia.

In a. 1397 lun'a Ian. Patriarchulu Antoniu IV. scriendu regelui Poloniei, promite uniunea bisericiloru cu conditiune, cá acela consultandu-se cu regele Ungariei se se scóle cu arme in contra necredintiosiloru. (Asupra incercariloru désierte de a reuní cele duóe beserice se vedu mai multe documente),

Despre patronatulu eclesiasticu inca vei afla mai multe documente, pe care le recomandamu canonistiloru.

In fine mai atingemu inca numai unu documentu pentru chronografi. In 24. Iuniu 1394 imperát. Emanuelu Paleologulu si patriarchulu Antoniu demanda, cá in acte se se insemne anulu, lun'a si dio'a. In adeveru cá in vechime esia fórte multe acte fara neci un'adata.

Editorii acestoru documente grecesci ne spunu in prefatiunea loru latinésca, cá pre candu istori'a celoru mai multe popóra ale Europei pe dí ce merge se inavutiesce prin publicarea de documente, pentru istori'a imperiului bisantinu pàna acumu nu se afla neci-una collectiune de diplomatica si de alte acte, ei acestu feliu de documente séu cà stau ascunse prin bibliotece si archive, séu cà sunt respandite prin unu mare numeru de carti, in care neci cei mai curiosi nu le prea afla. Dupace inse este invederatu, cá collectiunea documenteloru publice va reversa mare lumina preste istori'a imperiului bisantinu, densii se determinara a publica diplome si acte grecesci, nu numai de acelea, care nu s'au mai tiparitu pàna in dílele nóstre, ci si de acelea, care se publicasera mai de inainte.

Documentele care s'au culesu d'in bibliothec'a Vieni, s'au adusu acolo pe la mediulu seculului alu 16-lea d'in Constantinopole de catra Augeriu Gislain de Busbecke. Acestea sunt duóe codici, unicele resturi ale protocóleloru sinodului constantinopolitanu, care coprinde acte dela anulu MCCCXV. pàna la MCCCII. pre càtu au gubernatu patriarchii

Ioanu XIII., Isaia, Ioanu XIV, Isidoru, Callistu I., Philotheu, Nilu, Antoniu, Macariu, Callistu II. et Matheu.

Societatea academica romana

a inceputu a lucra la dictionariulu celu mare alu limbei nóstre. Pentrucá si noi se ne informamu in càtuva despre marimea planului, dupa care este a se elabora acelu opu maretiu, aratamu aici càteva opuri d'in acelea, pe care collaboratorii le-au de inaintea loru.

Totius latinitatis Lexicon consilio et cura Jacobi Facciolati, opera et studio Aegidii Forcellini, Alumni seminarii Patavini lucubratum. Secundum tertiam editionem, cujus curam gessit Josephus Furlanetto, alumnus ejusdem seminarii, correctum et auctum labore variorum.

Editio in Germania prima. Cum privilegio Regis Saxoniae. Lipsiae et Londini 1839.

Glossarium mediae et infimae latinitatis.

Conditum a Carolo Dufresne Domino Du Cange. Auctum a Monachis ordinis s. Benedicti. Cum supplementis integris D. P. Carpenterii et additamentis Adelungii et aliorum. Digessit D. A. L. Henschel Parisiis. Excudebant Firmin Didot Fratres Instituti regii Franciae typographi. 4°. Siese tomuri. 1840—46.

La acesta s'au mai adaosu in an. 1850 tomulu alu 7-lea, carele contine:

Glossarium gallicum, tabulas, indices auctorum et rerum dissertationes. Parisiis (Ut supra).

In an. 1857 mai esí alu 8-lea tomu, cá suplementu, titulatu:

Glossarium latino-germanicum, mediae et infimae aetatis. E codicibus manuscriptis et libris impressis concinnavit Laurentius Diefenbach. Francofurti ad Moenum. Sumptibus Josephi Baer. Bibliopolae 1857. 4°. 644 pagine.

Wörterbuch der lateinischen Sprache nach historisch-genetischen Principien, mit steter Berücksichtigung der Grammatik, Synonymik und Alterthumskunde, bearbeitet von Dr. Wilhelm Freund.

Nebst mehreren Beilagen lingvistischen und archäologischen Inhaltes. Leipzig 1834. 8°. Patru tomuri voluminóse.

Mozin-Peschier. Vollständiges Wörterbuch der deutschen und französischen Sprache in vier Bänden. Vierte Auflage. Mit einem Supplementbande, von Professor Dr. Peschier. Stuttgart. Verlag der J. G. Cotta'schen Buchhandlung. 1863. Dictionariu fórte voluminosu.

Monument élevé a le gloire de la langue et de lettres françaises Dictionnaire national ou Dictionnaire

universelle de la langue française. Plus exact et plus complet que tous les Dictionnaires qui existent etc. etc. Par M. Bescherelle aîné, Bibliothécaire du Louvre, membre de la société de statistique universelle, de la société grammaticale etc. Sixième édition. A. Paris chez Garnier Frères. Éditeurs 1858. Doue tomuri. 4° mare voluminosu.

Dictionnaire de l'academie française, revu, corrigé et augmenté par l'académie elle-même. Cinquième edition. A. Paris 1834.

Dictionnaire français-latin. Composé sur le plan du dictionnaire latin-français et tiré des auteurs classiques latins pour la langue commune des auteurs spéciaux, pour la langue technique des pères de l'église, pour la langue sacrée et du glossaire de du Cange, pour la langue du moyen âge. Par L. Quicherat. Treizième tirage. Paris. Librairie de L. Hachette et C-ie. 1868. Pag. 1863.

Dictionnaire latin-français. Redigé sur un nouveau plan, où sont coordonnés, révisés et complétés les travaux de Robert Estienne, de Gesner, de Scheller, de Forcellini et de Freund. Et contenant plus de 1500 mots, qu'on ne trouve dans aucun lexique publié jusqu'à ce jour. Par MM. L. Quicherat et A. Daveluy. Avec un vocabulaire des noms géographiques, mythologiques et historiques. Par L. Quicherat. Vingt-troisième tirage. Paris 1869.

Dizionario della lingua italiana nuovamente compilato dai signori Nicolò Tommaseo e cav. professore Bernardo Bellini. Con oltre 100,000 giunte ai precedenti dizionarii. Raccolte da Nicolò Tommaseo, Gius. Campi, Gius. Meini, Pietro Fanfani e da molti altri distinti Filologi e scienziati. Corredato di un discorso preliminare dello stesso N. Tommaseo. Torino. Dalla società L'unione tipografico-editrice.

Formatu aprôpe folio. Acestu dictionariu extraordinariu de mare, elaboratu de susu numitii barbati, ese in fasciôre (ital. Dispensa) inca dela 1861, éra pâna in a. c. 1870 abia este publicatu pâna la liter'a N., de unde inchiaiemu, cà déca dela A. pâna la N. s'a cerutu unu tempu de noue ani, pâna la esirea literai din urma voru mai trece vreo 4—5 ani; dar apoi acelu dictionariu va sî fi unu adeveratu monumentu nationale italianu.

Nuovo Dizionario italiano-francese composto su i dictionary dell' accademia francese, e della Crusca, ed arricchito di tutti i termini propri delle scienze e delle arti. Del Signor Abate Francesco

de Alberti di Villanuova. Quarta edizione, corretta ed accresciuta di molti Articoli, e della Geografia. In Marsiglia. Presso i Fratelli Messy, stampatori e Library. 1796. 4°. 919 pagine.

Dictionnaire français illustré et Encyclopedie universelle. Publication nouvelle enrichié de 20,000 figures gravées sur cuivre par les meilleurs artistes. Dirigée par B. Dupiney de Vorepierre, et rédigée par une société de Savants et de Gents de lettres. Paris, 1857. Trei tomuri formatu 4°.

Unu asemenea opu lexicographicu, adeca illustratu cu 20 mii de figure, spre a pricepe mai bine semnificatiunea cuvintelorù, nu s'a vedutu pâna acumu.

Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum. Emendatum auctum. Edidit Fr. Miklosich. Vindobonae. Guilelmus Braumueller. 1862—1865.

Nouveau dictionnaire russe-français-allemand composé et augmenté d'après le dictionnaire de l'académie russe. St. Petersbourg 1813. 8°. 1082 pagine.

Deutsches Wörterbuch von Jac. Grimm und Wilh. Grimm. Leipzig. Verlag von S. Hirzel. 1862. Fratii Grimm au repausata, dupace au publicatu trei volume mari; intr'aceea pre câtu ni se spune de câtra librari, materialulu ar fi paratu si opulu se continua, va fi inse fôrte mare, pentrucà dela litter'a A pâna la cuvintulu Fôrse au esitu trei tomuri.

Se întielege si fara a spune noi, cà dictionariile sî vocabulariile, in càte se vede reprezentata sî limb'a romanéscă, séu cá originale, séu cá traductiune, inca se afla la dispositiunea colaboratoriloru spre a se folosi de ele.

Cele cinci cóle tiparite de proba s'au luatù de câtra membrii adunati la recensiuine si chiaru critica, atâtu de severa, precumu la noi pe terenulu literaturai in genere sî alu lexicografiei in specie nu s'a mai vedutu. Aceleasi cóle se voru tipari d'in nou cu corecturele care li s'au facutu, sî numai in acea directiune se va continua publicarea.

Intr'aceea cá de proba scótemu sî pentru lectorii nostrii câteva cuvinte d'in dictionariulu etimologicu, asia cumu fu elu inceputu de ddnii A. Tr. Laurianu si I. Massimu si cu aceeasi ortografia.

A.

1) A, prim'a littera d'in alfabetulu romanu si prim'a d'in cele cinci vocali clare alle limbei române. Atâtu cá semnu, câtu si cá sunete, candu se iea absolutu, este de genu masculinu: unu a micu, doi a mici; candu inse se pune cu un'a d'in vorbele littera, semnu, sunetu etc., atunci se respecta genulu acestoru vorbe: litter'a a e tonica sau netonica. — Cá sunetu a este de trei specie, si a nume: 1) a claru, totu de a un'a candu e tonicu, afara de doue casuri, in cari a, de si tonicu, se aude obscuru,

si a nume: a) la a trei'a persona singularia in tempulu perfectu a verbeloru de conjugationea I., cumu: jurà, furà, arà etc. — b) la antai'a persona pluraria a verbeloru de acea-asi conjugatione: juràm, aràm, furàm, etc. — In penultim'a sustantiveloru feminine terminate in i inca se aude a tonicu obscuru: luminari, cetati, portari, frigari, etc.; acésta pronuntia inse nu se justifica neci prin usulu constante d'in tote epocele limbei, neci prin usulu generale de astadi, neci in fine prin una ratione logica ore-care. Alte particularitati, ce vorbe singuratece potu presentá in acestu respectu se voru notá cu accuratetia, fia-care la loculu seu. — 2) a obscuru, totu de a un'a candu e netonicu, afora de urmatoriele casuri, in cari a, de si netonicu, suna claru: a) la inceputulu cuventeloru: ajutorare, aruncare, abbatere, etc.; — b) la finitulu cuventeloru cá articlu femininu: cas'a, capr'a, óll'a, vulpea, marea, etc.; c) in vorbele române de formatione mai noua: preparatoriu, curatoriu, cassatione, etc. — d) in vorbe straine: bal-tacu, etc. Lassandu la una parte césta d'in urma categoria, pentru vorbele de antai'a si a dou'á classe usulu este constante, éra pentru celle de a trei'a categoria unii se tínu de legile phonetice, bene stabilite, alle limbei popularie, altii se abatu de la densele; si societatea academica nu s'a pronuntiatu assupr'a acestei cestione. De notatu este si ca a obscuru, candu are inainte unu i, se aude in pronuntia mai multu cá e: fratia, domnia, urechia, parecchia, lucratoria, etc. — 3) a forte obscuru si nasale, totu de a un'a candu dupo densulu vine n sau mp, mb: arandu, cantandu, campu, strambu, etc. Essu inse d'in regula: a) celle mai multe vorbe cu suffissulu an: capitanu, collanu, campeanu, ollanu, lunganu, etc. — b) celle cu suffissulu andr: copillandru, puilandru, catellandru, etc. — c) celle cu suffissulu ant: elegante, importante, adunantia, etc. — d) celle straine: blana, stana, stanca, etc. — e) celle mai de currendu introdusse in usulu limbei: sanctione, expansione, etc. Pentru acésta d'in urma categoria de vorbe, unii, cá si pentru a obscuru, urmédia legile phonetice alle limbei popularie. — E de notatu inca asemilarea lui a obscuru cu i de inaintea lui: asiá taiandu, veghiandu, moiandu, etc. se pronuntia prin transformarea lui a in i si contractarea acestoru doi i intr'unulu, cá si cumu ar fi scrisse: taiandu, veghindu, moindu, etc. Alte particularitati ce, in acestu respectu, potu cadé pre vorbe singuratece, se veru observá la loculu lor. — Sune-tulu a cu i sau u de inainte sau dupo densulu se unesce in dif-tongu, si in asemeni combinationi a este claru sau obscuru sub acelle-asi conditioni, ce s'au descrissu si pentru a simplu. Totusi assupr'a acestoru combinationi merita a se notá: 1) Candu i sau u vine inainte de a, acestu-a le absorbe aprobe cu totulu: no-ua, o-ua-re, mo-ia-re, fi-en-tia, in-fi-en-tia-re, etc. Se abbatu de la acesta regula substantivele abstracte cu o tonicu in penultima, care nu se unesce in diftongu cu urmatoriulu a: imperatia, domnia, taria, etc.; éra substantivele cu tonu la antepenultima, in cari i se nu se unesca cu a in acea-asi syllaba, sur, forte pu-cine: aria, furia, gratia, etc. — 2) Candu inse i sau u vine dupo a, atunci elle se audu pre deplinu: lau, lai, arai, etc. Loculu acestoru d'in urma diftongi este in syllab'a finale, éra in syllabele initiali sau medie ai se aude forte raru, ca in defaima, spai-mentare etc. pre candu au incetedia in pronunti'a celloru mai multi Romani de a fi diftongu: la-u-de, ca-u-ta, etc. Numai Ma-cedoromanii pronuntia si in syllabele initiali sau medie pre au ca diftongu, inse asiá cumu Grecii moderni pronuntia av, adeca dandu pre u cá semiconsuna, aprobe cá v sau cá f: lauda, a-prope cá lavda; cauta, aprobe cá cafta.

2) A, a trei'a persona singularia d'in Avere luatu ca aus-siliariu la formarea preteritului.

3) A, femininulu: 1) d'in Allu, 2) d'in Ellu.

4) A, pronuntiatu inchisu cá à, sau uà, sau o, femininu d'in pronumele ellu.

5) A, particea neseeparabile, care se pune: 1) in urm'a demonstrativeloru adiective: estu, cestu, acestu, ellu, cellu, acellu, a) candu stau in discursu sengure fora substantive dupa densele:

Petru si Paulu sunt amendoi buni; acellu-a inse este mai blandu, acestu-a mai nestemperatu; — b) candu vinu dupo substantive: acestu omu, omulu acestu-a; acellui copillu, copillului acellui-a; acelloru fete, feteloru acelloru-a. — 2) in urm'a genitivului sau dativului verbeloru cantitative: unu, altu, multu, totu, pucinu, atátu, cátu, candu stau in discursu singure, fora substantivu: amendoi acesti copii ti sunt fii, de ce dera unui-a esci vitrega, altui-a buna mama? — 3) in urm'a adverbioru demonstrative: ici, icia; collo, collea; acumu, acum'a; atunci, atunci-a. — 4) Cu acea-si potere demonstrativa se pune si inaintea adiectiveloru sau adverbioru demonstrative: cellu, acellu; cestu, acestu; collo, acollo; ici, aici.

6) A, vedi ab. (Va urma.)

Aufruf an alle patriotischen Oesterreicher!

Mitbürger! Patrioten!

Die unösterreichische, vor den momentanen Erfolgen eines gewissenlosen Prätorianerthumes im Staube liegende, die Zwie-tracht unter den österreichischen Völkern mit Absicht schürende Haltung der meisten Wiener Journale hat uns veranlasst, ein neues grosses politisches Journal zu gründen, welches ehrlich und entschieden für Oesterreich eintreten und ein Organ aller patriotischen Oesterreicher sein wird.

Dieses Journal wird täglich in doppelt so grossem Formate als die Pressen erscheinen und wird heissen:

„DER PATRIOT.“

Die erste Nummer des „Patriot“ erscheint am 10. d. M.

An alle guten Bürger des Vaterlandes wenden wir uns mit der Bitte, unser patriotisches Unternehmen zu unterstützen. Die Sache Oesterreichs ist die Sache der wahren Völkerfreiheit. Wer die Freiheit wahrhaft liebt, kann nie und nimmer wünschen, dass unsere Monarchie, welche berufen ist, das friedliche und gedeihliche Nebeneinanderleben verschiedener Völker zu verwirklichen und hiemit eines der erhabensten Probleme der Civilisation zu lösen, jenem militärischen Despotismus dienstbar gemacht werde, der immer drohender sein Haupt in Europa erhebt.

Unser Journal wird in jeder Beziehung allen Anforderungen entsprechen, die man an ein grosses publicistisches Organ stellen kann. Durch unsere Verbindungen mit den hervorragendsten Politikern und Parteiführern Oesterreichs werden wir in der Lage sein, stets zuerst die wichtigsten und interessantesten Nachrichten zu veröffentlichen.

Unsere Redaction und Administration befindet sich Praterstrasse Nr. 50, wohin alle Briefe zu adressiren sind:

Die Pränumerations-Preise sind:

Für Wien:		Für die Königreiche u. Länder:	
Ganzjährig	14 fl. 40 kr.	Ganzjährig	18 fl. — kr.
Halbjährig	7 fl. 20 kr.	Halbjährig	9 fl. — kr.
Vierteljährig	3 fl. 60 kr.	Vierteljährig	4 fl. 50 kr.
Monatlich	1 fl. 20 kr.	Monatlich	1 fl. 50 kr.

Einzelne Nummern à 5 kr.

Mitbürger! Patrioten! Wer ein guter Oesterreicher, wer ein wahrhafter Patriot ist, wird kein anderes Wiener Blatt abon-niren, als dasjenige, zu dessen Herausgabe sich die Unterzeich-neten vereinigt haben.

Wien, Anfangs September 1870.

Mehrere österreichische Patrioten.

 Cursurile întregi ale acestei foi periodice „Transilvania“ pe anii 1868 si 1869 brosiurate se potu cumpara cu câte v. a. fr. 3 in Sibiuu d'in can-celari'a comitetului asociatiunei trans.